

נידה נו. (מול 'מתניתין' שברש"י) עד נז. (סוף הפרק)

ביאורי מושגים
בית הפרס - שדה שהיה בה קבר וחרשו אותה והתפזרו העצמות על פני השדה. במקרה זה אנו חוששים רק לטומאת עצמות (המטמאות רק במגע ומשא ולא באוהל).

ברייתא

מקצת שרץ מטמא רק כשהוא לח - שנאמר 'מהם במותם' - מקצתם מטמאים במצב שבו היו במותם כל השרץ - מטמא גם כשהוא יבש או שרוף - שנאמר 'בהם'.

ברייתא

באילו מים שורים את החתיכה כדי לבדוק אם היא יבשה:
יהודה בן נקוסא: תחילתן בפושרין, רשב"ג: תחילתן וסופן בפושרין

המקור לכך שדברים אלו מטמאים רק כשהם לחים:
זוב - 'רר בשרו'.
רוק, כיחו וניעו - 'וכי ירוק'.
שרץ - 'במותם'.
שכבת זרע - הראויה להזריע.
נבלה - 'כי ימות'.

ציטוט מהמשנה

ר' יוסי דיבר על טומאת בשר בכזית. אם הכמות היא מלא תרוד (כף) הבשר היבש מטמא מדין רקב.

ר' יוסי: בשר המת מטמא רק כשהוא יבש

משנה

השרץ שנמצא במבוי - מטמא רטרואקטיבית עד שעה שהמבוי נבדק או נוקה.
כתם שנמצא - מטמא רטרואקטיבית עד שעה שהבגד נבדק או כובס.
ר"ש: אם השרץ לח הוא מטמא את הזמן שלוקח לשרץ להתייבש.

ר"ש התייחס רק לשרץ. בכתם ייתכן שהוא כבר התייבש ואז הרטיבו אותו.

נפ"מ בין האפשרויות:
1. אם יודע בוודאות שלא בדק.
2. אם יש דבר שלא יורד בכביסה/ניקוי.

מדוע הניקוי והכביסה עוזרים:
אפשרות א': מצד עצמם.
אפשרות ב': כיוון שמן הסתם הם לוו בבדיקה.

מברייתא מוכח כאפשרות ב'.

משנה

המשנה דנה בכתמים הבאים מאנשים. מה הדין בכתמים שנמצאו זרוקים בעיר:

בערים של יהודים - טהורים - יהודים מצניעים את כתמיהם.
בערים של כותים - ר"מ: טמאים - הם נחשבים יהודים - ולכן כתמיהם טמאים אבל הם אינם צנועים כיהודים להצניע את הכתמים.
חכמים: טהורים - הם מצניעים את כתמיהם.

כתמים הבאים מגויים - טהורים.
הבאים מישראל - טמאים.
הבאים מכותים - ר"מ: טמאים - הם גרים אמיתיים.
חכמים: טהורים - הם לא מצניעים את כתמיהם.

משנה

כתמים שנמצאו בחדרים או בבית הטומאות: טמאים, בשאר המקומות: טהורים.

בית הטומאות של כותים: ת"ק: מטמאים באוהל - חוששים שקברו שם נפלים. ר"י: טהורים - הם לא קוברים את הנפלים אלא זורקים אותם החוצה!

נאמנות כותים: כותים נאמנים על כל דבר שהם עצמם מקפידים עליו. הם אינם נאמנים על: סככות, פרעות, ובית הפרס.

תנאי נוסף לנאמנות הכותים הוא שהם עצמם יסמכו על דבריהם.
לא מספיק שהם אומרים. אנו צריכים לראות שהם גם מתנהגים כפי האמירה שלהם

הטעם לכך הוא שהם אינם דורשים 'לפני עור לא תתן מכשול' למכשול רוחני אלא למכשול פיזי.

אם הוא טוען שיש קבר אבל הוא לא כאן - אנו חוששים שהוא 'מחפף' ומשכנע את עצמו.
אבל אם הוא טוען שאין בכלל קבר (ואנו רואים שהוא הולך בכל השדה) - הוא נאמן.

סככות - אילן שאחד מענפיו מיסך על קבר - הכותי אינו נאמן לומר איזה ענף מיסך.
פרעות - אבנים היוצאים מגדר ואחת מהן מסככת על קבר - הכותי אינו נאמן לומר איזה אבן מסיכה.
בית הפרס - שדה שאבד בה קבר - הכותי אינו נאמן לומר היכן הקבר.

הלכות בית הפרס:
1. כיוון שבבית הפרס חוששים רק לטומאת מגע (עצמות לא מטמאות באוהל) - ניתן לנפח את מקום ההילוך וללכת.
2. בית הפרס שנידש ברגלי אדם - טהור.
3. החורש בית קברות עושה בית הפרס. עד כמה: מלא רוחב המחרשה למרחק של 100 אמות - סה"כ בית 4 סאין.